

Dark Street Revisited 1983 - 2013 van Krystyna Ziach in het Joods Historisch Museum in Amsterdam, 2015

Het uitgangspunt voor deze serie van tien tweeluiken is een serie zwart-wit foto's getiteld Dark Street, die Krystyna Ziach in de winter van 1983 maakte in Polen, in het oude joodse stadswijk Kazimierz in Krakau. De wijk Kazimierz ontstond rond 1400 als speciale vestigingsplaats voor joden en ontwikkelde zich in de loop der eeuwen tot een van de belangrijkste intellectuele centra voor de joodse cultuur in Europa. Tot de mensen die in onze tijd hun wortels in deze wijk hebben, behoren onder meer de schrijver Jerzy Kosinski en de cineast Roman Polanski.

De serie Dark Street ontstond spontaan als een persoonlijke registratie van deze historische stadswijk, waar Ziach in haar jeugd veel had gewandeld en onverwachte straten en huizen had ontdekt die op bijna mysterieuze wijze getuigden van een verloren gegane joodse cultuur. De naam 'Dark Street' is de authentieke naam van een van de straten in Kazimierz (Ulica Ciemna), in welke straat en de naaste omgeving deze serie fotowerken tot stand is gekomen.

Hoewel de oorlog al bijna veertig jaar voorbij was, maakten de vastgelegde beelden in het algemeen een desolate indruk, net alsof het nog maar kort na de oorlog was. In de toenmalige politieke situatie werd door het communistische regime nauwelijks aandacht geschonken aan eventuele renovatie van de wijk en het aan de kleine groep teruggekeerde oorspronkelijke bewoners bieden van de mogelijkheid hun leven weer op eigen wijze en in de eigen traditie voort te zetten.

In de jaren dertig maakte Roman Vishniac een serie fotowerken over de levensomstandigheden van de Joodse bevolking in Oost-Europa en fotografeerde hij veelvuldig mensen in Kazimierz. Ziach had het gevoel dat de sfeer die spreekt uit zijn foto's nog immer aanwezig was tijdens haar fotosessies met eenzelfde soort camera als die hij gebruikte.

In 1983 maakte de wijk een sterk verwaarloosde indruk, de bewoners waren verarmd en er was relatief veel criminaliteit. Niemand hield het toen voor mogelijk dat het vroegere centrum van cultuur met zijn imposante uitstraling zou terugkeren.

Een paar jaar later viel de Berlijnse muur en veranderde het politieke klimaat ten gunste van religieuze en nationale minderheden. De oorspronkelijke bewoners van Kazimierz toonden allengs hun identiteit, er keerden mensen met verschillende culturele achtergronden uit het buitenland terug en er ontstond een nieuwe vorm van samenleving.

Nu is Kazimierz grotendeels gerenoveerd en beschikt over een florerend uitgaansleven. Gezien het huidige karakter van deze wijk - toeristisch met het accent op uitgaan - krijgt de serie Dark Street een documentair-historische betekenis.

Zo'n dertig jaar later heeft Krystyna Ziach een nieuwe serie werken gemaakt: Dark Street Revisited 1983-2013, die bestaat uit tien op groot formaat uitgevoerde tweeluiken en is gebaseerd op de serie Dark Street die tot nu toe nog nooit was afgedrukt.

Haar zwart-wit negatieven uit 1983 zijn gescand en digitaal bewerkt. Elk tweeluik bestaat uit één van de oorspronkelijke foto's, plus een close-up van een deel van die foto. Dit samengaan van beelden suggereert voor haar een imaginaire reis door de tijd, verbeeld als een fysieke wandeling, die cinematografisch van karakter is. De close-ups zijn grijs en lijken vervaagd zoals ook herinneringen kunnen vervagen. Door ze vergroot weer te geven probeert zij het herkenbaar persoonlijke te vinden.

Deze werken zijn voor Ziach een confrontatie met het verleden en een persoonlijke reflectie op vergankelijkheid.

Bij nadere beschouwing echter proberen zij ook de meer algemene, collectieve voorraad aan beelden en herinneringen zichtbaar te maken. Zo ontstaat een wisselwerking tussen de individuele en collectieve herinnering.

Fotoserie 'Dark Street Revisited 1983-2013'

De serie bestaat uit tien op groot formaat uitgevoerde giclédrukken op 350 g/m² Hahnemühle Museum Etching Papier, elk 112x159 cm (beeldformaat 100x146 cm).

'Dark Street Revisited 1983-2013' bestaat ook in de vorm van een editie

Het fotolaboratorium Souverein heeft de editie – 10 giclédrukken op 350 g/m² Hahnemühle Museum Etching Papier, elk formaat 42x58 cm (beeldformaat 34x50 cm) – gedrukt in een oplage van 25 genummerde en gesignde exemplaren, plus 5 artist's proofs.

Elk exemplaar wordt gepresenteerd in een met linnen bespannen kartonnen doos, gemaakt door boekbinderij Roest te Rotterdam. De dozen zijn zijnevens genummerd en gesignd.